

Nr 34.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag
angående fortsatt giltighet av lagen den 6 juni 1952
(nr 434) om särskild skolstyrelse i vissa fall; given
Stockholms slott den 8 januari 1954.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 6 juni 1952 (nr 434) om särskild skolstyrelse i vissa fall.

GUSTAF ADOLF.

Ivar Persson.

Förslag

till

L a g

**angående fortsatt giltighet av lagen den 6 juni 1952 (nr 434)
om särskild skolstyrelse i vissa fall.**

Härigenom förordnas, att lagen den 6 juni 1952 om särskild skolstyrelse i vissa fall, vilken lag gäller till och med den 31 december 1954, skall äga fortsatt giltighet till och med den 31 december 1955; och skall till följd härav före utgången av år 1954 förrättas val av ledamöter och suppleanter i särskild skolstyrelse för år 1955.

*Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott den 8 januari 1954.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM.

Efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet anmäler chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Persson, fråga om *fortsatt giltighet av lagen om särskild skolstyrelse i vissa fall* och anför därvid följande.

På förslag av Kungl Maj:t i propositionen 1952: 224 antog 1952 års riksdag (KU 26, Rskr 407) lag om särskild skolstyrelse i vissa fall, avseende en provisorisk samordning av den lokala skolledningen i försöksdistriktet. Förslag till lagstiftning i ämnet hade framlagts av 1951 års skolstyrelseutredning såsom en första åtgärd till åttlydnad av de direktiv, som av Kungl. Maj:t angivits för utredningen. Med hänsyn till att utredningen då icke ansett sig kunna ta slutlig ställning till någon av de förelagda utredningsuppgifterna, hade utredningen givit sitt förslag formen av en provisorisk lag med begränsad giltighetstid. Vid anmälan av lagförslaget betonade jag för egen del, att lagbestämmelserna innebar ett provisorium, som icke kunde få anses bindande vid den framtida definitiva regleringen av den lokala skolledningens organisation. Jag anslöt mig till utredningens förslag om att den provisoriska lagen skulle ges två års giltighetstid, från och med den 1 januari 1953 till och med den 31 december 1954, varvid jag också uttalade den förhoppningen, att det skulle bli möjligt att den 1 januari 1955 ersätta den provisoriska lagen med en definitiv skolstyrelselag.

Lagen om särskild skolstyrelse i vissa fall — som alltså gäller intill utgången av år 1954 — äger tillämpning i sådant skoldistrikt, där enligt Kungl. Maj:ts medgivande försök med nioårig enhetsskola bedrives, dock ej beträffande Stockholms skoldistrikt (1 §). I dylikt försöksdistrikt skall förvaltningen och vården av folk- och fortsättningsskolväsendet handhas av en särskild skolstyrelse. Om Kungl. Maj:t så beslutar, skall den särskilda skolstyrelsen även vara styrelse för högre folkskola, fristående realskola,

annan högre statlig eller kommunal läroanstalt eller yrkesundervisningsanstalt inom skoldistriktet (2 §). Särskild skolstyrelse har samma befogenhet och uppgifter, som eljest skolat tillkomma eller åvila de vanliga skolstyrelserna inom distriktet. Styrelsen skall särskilt beakta för de olika skolorna eller skolformerna gemensamma frågor samt med uppmärksamhet följa det pedagogiska försöksarbetet, främja lärarnas vidareutbildning och verka för ett fördjupat samarbete mellan hem och skola (3 §). Ledamöter i särskild skolstyrelse väljes av kommunal- eller stadsfullmäktige till ett antal av minst sju och högst tjuguen (4 §). För att biträda vid behandlingen av frågor angående den förberedande yrkesundervisningen och den allmänna yrkesundervisning, för vilken särskild skolstyrelse ansvarar, bör styrelsen utse ett särskilt rådgivande organ, expertråd, om minst fyra ledamöter (6 §). I övrigt gäller beträffande särskild skolstyrelse i huvudsak samma bestämmelser som beträffande vanlig folkskolestyrelse (7 §). Närmare bestämmelser angående tillämpningen av lagen meddelas av Kungl. Maj:t (8 §).

Med stöd av sistnämnda stadgande har Kungl. Maj:t den 3 oktober 1952 utfärdat kungörelse (nr 652) med närmare bestämmelser angående tillämpningen av lagen om särskild skolstyrelse i vissa fall.

I skrivelse den 10 december 1953 anmäler 1951 års skolstyrelseutredning, att något slutligt förslag angående skolväsendets lokala ledning icke kommer att avges av utredningen inom sådan tid, att proposition därom kan avlämnas till 1954 års riksdag. Med anledning därav torde, framhåller utredningen, giltighetstiden för lagen om särskild skolstyrelse i vissa fall böra förlängas, förslagsvis ett år.

Departementschefen. Större enhetlighet i den lokala skolledningens organisation utgör en väsentlig förutsättning för ett framgångsrikt genomförande av enhetsskolan. En provisorisk samordning av den lokala skolledningen i försöksdistrikten har skett genom den år 1952 utfärdade lagen om särskild skolstyrelse i vissa fall. I utsikt att det skulle bli möjligt att från och med den 1 januari 1955 ge den samordnade lokala skolledningen en definitiv form, har giltighetstiden för 1952 års lag begränsats till utgången av år 1954. Såsom framgår av skolstyrelseutredningens föreliggande anmälan, är det emellertid icke möjligt att för innevarande års riksdag framlägga ett slutgiltigt lagstiftningsförslag i ämnet. Med hänsyn därtill torde den nuvarande lagen böra ges giltighet även för år 1955. Det torde kunna förutsättas, att skolstyrelseutredningens slutliga förslag kommer att avlämnas inom sådan tid, att ett definitivt lagförslag kan föreläggas nästa års riksdag.

Enligt 4 § sista stycket i lagen har ledamöter och suppleanter i särskild skolstyrelse valts för perioden den 1 januari 1953—den 31 december 1954.

Vid en förlängning av lagens giltighetstid till att omfatta även år 1955 bör förrättas nytt val av ledamöter och suppleanter för sistnämnda år.

I enlighet med vad jag nu förordat har inom ecklesiastikdepartementet upprättats förslag till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 6 juni 1952 (nr 434) om särskild skolstyrelse i vissa fall*. Jag hemställer, att förslaget måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

E. Erlandsson.